

antage, at hans Anskuelse var bleven noget paavirket af andre Betragtninger.

Det ærede 5te kongevalgte Medlem (Andræ) berørte i sit Foredrag endnu nogle enkelte andre Punkter, som jeg maa tillade mig at tage Hensyn til. Det ærede Medlem udtalte sig saaledes i det Hele som en Modstander af saadanne Foretagender som Anlæg af Jernbaner og andre lignende Foretagender af den Bestaaffenhed, som han mente, at man nu paataente. Hvor megen Forskjel der nu i saa Henseende er imellem det ærede Medlems Betragtning og min, er jo vanskeligt at opgjøre; men jeg vil dog sige, at min Anskuelse i denne Retning ikke er saa streng som det ærede Medlems. Jeg tror, at der er adskillige Foretagender i den offentlige Samsærseles Interesse, der kunne vise sig at være meget fornuftige, og som vi derfor ingenlunde bør negte vort Samtykke til at fremme, og, naar det ærede Medlem t. Ex. særlig har nævnt Anlægget af en Bro over Limfjorden, saa maa jeg sige, at dette Spørgsmaal end ingenlunde staar klart for mig, og at jeg ikke tør driste mig til at tiltræde den Udtalelse derom, som det ærede Medlem i dette Dieblik fremkom med. Det Samme gjælder om andre Foretagender, som en anden æret Landssthingsmand (Jessen) her for nylig har nævnt. Men, hvad jeg vil gøre opmærksom paa, det er, at de ærede Medlemmer, der samstemme med mig i Tanken om, at der er en saadan Udvikling af Samsærselesmidlerne, som man fra Statens Side bør gaa til, naar den i og for sig maa erkjendes for at være forstandig, og for at kunne bidrage til Landets Fremskridt, ikke maa gaa Finantsministeren for nær, naar de ville vente noget rimeligt Udbytte af deslige Bestræbelser fra deres Side. De ville have set — det er kommet tilstrækkelig frem i denne Debat —, at man ved saadanne særlige Love derom, som ere givne for længere Tid siden, kan komme i særlig vanskelige Positioner med Hensyn til Enighed om den Orden, hvori, og den Tid, hvortil osv. de skulle udføres. Ere saadanne Love først givne, er det imidlertid ganske vist, at de paalægge Regjeringen visse Forpligtelser og en Evang, som det kan være vanskeligt at unddrage sig. Men, hvad jeg særlig vil gøre opmærksom paa, det

er, at der er et foregaaende Stadium, hvor saadanne Love endnu ikke ere givne, og at paa dette tidligere Stadium er Finantsministerens Indflydelse meget stor og ubestridt. Naar der bliver Tale om at fremlægge Forslag til saadanne Love, da er det for Finantsministeren en meget vigtig Sag, om han har det Indtryk, at Thinget i det Hele vil være villigt til at yde et rimeligt Bidrag, selv om det skulde være gennem en Statsforhøielse, til en Udvikling af vore materielle Kræfter ved saadanne Anlæg, eller om han maa stille sig paa det Standpunkt ved deres Bedømmelse, at han siger: Jeg veed, at man enten vil forlange, at der til den Slags Foretagenders Udførelse skal gøres Paan, eller at der skal opspises af Formuen, dersom Kassebeholdningen ikke slaar til dertil. Derfor har den Debat, som her finder Sted, en saa stor principiel Interesse netop for Finantsministeren; thi den vil give hele Opfattelsen en bestemt Karakter. Rigsdagen giver i saa Henseende her en Retning tilkjende, som vil være et stort Fingerpeg for Finantsministeren for Fremtiden. — Jeg forstaar i Dvrigt meget godt, at netop det ærede 5te kongevalgte Medlem (Andræ) har fremdraget hele dette Spørgsmaal, fordi, som han selv yderligere har forklaret, hans Anskuelse særlig er den, at man ikke skal have nogen, hvad man kalder ny Skat; i Parenthes skal jeg dog bemærke, at Indkomstskatten ikke just kan siges at være nogen ny Skat hos os. Han anser det nu for heldigst for Statstjenesten i det Hele, at man undgaar den, og han maa derfor ogsaa finde det meget rigtigere, at man er noget tilbageholdende med Hensyn til saadanne nye Foretagender som dem, han nævnte, og maaffe ogsaa lige overfor adskillige andre, som han rimeligvis har tænkt paa. Dette er en Betragtningssmaade, der kan have sin gode Sammenhæng — det erkjender jeg —, og der er et vist Synspunkt, hvorfra det kan erkjendes for at være rigtig. Men det er mig ligesaa bekjendt, at denne Anskuelse ikke er en saadan, at den deles af Alle eller af Mange her i Landet, og at navnlig de Fleste her i Rigsdagen vistnok have den Anskuelse, at det vil være rigtigst og heldigst for Landet i det Hele, og for dets Fremgang og Udvikling, at